

Aan de gemeenteraad van Westerveld

Datum
8 oktober 2019

Ons kenmerk

Uw brief

Uw kenmerk

Onderwerp
Technische vragen BrinQ

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u mijn beantwoording op de technische vragen zoals die door de fracties van de VVD, CDA en Progressief Westerveld zijn gesteld. Deze vragen zijn gesteld in het kader van de themabijeenkomst over het BrinQ project in de Raadscommissie Fysiek domein en Middelen (FDM) van 8 oktober 2019.

Technische vragen, fractie VVD Westerveld

Pagina 4

Waarom zit er verschil tussen plantsoen en speelterreinen op het onderdeel recreatie?

Antwoord

Speelvoorzieningen bevinden zich in hoofdzaak in woonwijken en schoolpleinen en nagenoeg niet op recreatieve locaties.

Hoe zit het met de jaarschijf van 2019? In de begroting staat € 515.200,- is dit bedrag reeds uitgegeven of wordt dit overgeheveld naar 2020? Is het uitgegeven zonder toestemming of kan dit worden doorgeschoven naar 2020?

Antwoord:

In de voorjaarsrapportage 2019 is vermeld dat we de uitvoering temporiseren en daarom geen bedragen hebben geraamd in 2019 (pagina 8/9, voorjaarsrapportage 2019). Dit is gedaan om de gemeenteraad de gelegenheid te bieden om de integrale afweging te kunnen maken van deze beheerskosten in de context van de voorgenomen ombuigingen en taakstellingen. De uitvoering van het voorliggende knoppenvoorstel schuift daarmee ook, in afwachting van de definitieve besluitvorming, een jaarschijf op (2019 wordt dan 2020). Enige uitzondering betreft het onderhoud bomen. Voor het onderhoud van de bomen is in de voorjaarsrapportage 2019, vanwege het risico, een bedrag van € 100.000 opgenomen.

Hoe zit het met de kosten van 5 jaar circa € 200.700,- of 10 jaar circa € 166.362,- per jaar bij het onderdeel sloten? Betekend dit bij uitgesteld onderhoud van sloten over tien jaar € 600.000,- extra kosten?

Antwoord:

Dit is een onjuiste constatering. Het gevraagde budget bestaat uit een structurele en incidentele component. Het extra budget voor beheer en onderhoud bedraagt € 116.089 (structureel). Daarnaast is budget gevraagd voor het wegwerken van de achterstanden in onderhoud (incidenteel). Hiervoor is een totaal bedrag benodigd van € 433.800. Door het achterstallig onderhoud niet in 5 jaar maar in 10 jaar weg te werken ontstaat een andere spreiding van kosten (spreiding van lasten over langere looptijd). Over de totale periode van 10 jaar is er geen verschil in kosten, je verdeelt deze alleen over een langere periode.

Pagina 5

Waarom wordt gekozen voor omvormen (straat eruit halen) in plaats van de weg gewoon laten liggen?

Antwoord:

Doodlopende wegen waar geen woningen aan staan of wegen met uitsluitend een agrarische functie kunnen in aanmerking komen om te worden omgevormd tot zandweg en half verharding. Een voorwaarde hierbij is dat deze wegen aan het einde van de levensduur zijn aangekomen en volledig vervangen moeten worden. Met de omvorming wordt een vervangingsinvestering voorkomen en dus een besparing gerealiseerd. Dergelijke wegen verkeren in een slechte staat van onderhoud waarbij de veiligheid voor de weggebruiker niet meer te garanderen is. Wanneer we dit soort wegen gewoon laten liggen voldoen we niet meer aan onze wettelijke zorgplicht als wegbeheerder.

Waarom is verkoop van wegen, sloten, bomen, etc. niet overwogen bij dit stuk?

Antwoord:

Wegen die in aanmerking kunnen komen om te worden verkocht zijn doorgaans zandwegen of half verharde wegen. Deze vallen niet onder de voorziening 'Groot onderhoud Wegen' en zijn daarom ook niet meegenomen in de bezuinigingsvoorstellen.

Hier noemt u 'verwachte klimaat maatregelen' Is er al een resultaat uit het onderzoek Fluvius inmiddels? Dan weten we toch welke maatregelen we kunnen verwachten?

Antwoord

Momenteel wordt er nog gewerkt aan de knelpuntenanalyse en de definitieve uitkomsten hiervan zijn nog niet inzichtelijk.

Pagina 10

Is de mogelijkheid onderzocht het aantal borden te verkleinen en borden te verwijderen?

Antwoord:

Wordt meegenomen in het GVVP

8 oktober 2019

3 / 8

Gaan er daadwerkelijk zoveel borden weg dat het 33% kostenreductie oplevert bij schoonmaak? Volgens tabel verkeer en vervoer is er geen risico, in de tekst eronder bestaat er wel een risico.

Antwoord:

Het betreft een totaal budget waarvan het schoonmaken een onderdeel is. Door sanering verwachten wij dat het huidige budget volstaat. Bij de tabel had inderdaad bij risico 'ja' moeten staan. Risico is benoemd in de tekst.

Pagina 11

Er is 10k bezuinigd waarbij er nu ruim €200.000,- extra gevraagd wordt bij sloten. Wat is hier de behoefte? Het areaal sloten is erg verkleind. Wat is het concrete areaal? Is dit actueel?

Antwoord:

Ophoging van het budget is noodzakelijk om het technisch minimum te kunnen realiseren. Het technisch minimum is gebaseerd op de visie BrinQ. Het areaal is de laatste jaren niet verkleind. Het totaal actueel te onderhouden areaal is ca. 581 km.

Pagina 12

Optie 1: Waarom is er bij continuering van regulier onderhoud een vraag om 126.000 euro verruiming? Hoe dan?

Antwoord:

Het regulier onderhoudsbudget is ontoereikend om te voldoen aan het technisch minimum van BrinQ en voor het totaal te beheren areaal.

Optie 2: verwarrend, moet hier de 126.000 euro niet bij opgeteld worden?

- *Is het inzichtelijk gemaakt in wat verschil is tussen de werkzaamheden voor achterstanden wegwerken en regulier onderhoud? Sommige sloten bestaan al niet eens meer.*
- *Waar kunnen we de oorspronkelijke aanvraag vinden? (laatste zin)*
- *Bij participatie zijn geen sloten genoemd? Waarom is hier participatie niet meegenomen?*

Antwoord:

Extra budget regulier onderhoud is bij optie 2 niet meegenomen. In alle opties is inzichtelijk gemaakt wat het verschil is tussen het wegwerken van achterstanden en het reguliere onderhoud. De stelling dat een aantal sloten niet meer bestaan is onjuist. De oorspronkelijke aanvraag is terug te vinden op pag. 8. Er is sprake van technische onderhoud waarbij participatie niet aan de orde is.

Pagina 13

Is er nagedacht over het verwijderen van de onderhoudsgevoelige perken met rozen en heesters en een mogelijk alternatief 'zaai een bloemenmengsel'?

Antwoord:

Er wordt rekening gehouden met het omvormen van onderhoudsgevoelige beplanting naar alternatieve beplanting met meer biodiversiteit. Bij deze omvorming is het niet altijd vanzelfsprekend dat dit ook een besparing zal opleveren. Ook perken met bloemenmengsels vragen om verzorging.

Als we deze optie niet gaan uitvoeren, wat zijn dan de meerkosten voor de bestrijding van de eikenprocessierups? Welke optie is voordeliger inzake omvorming beplantingsvakken?

Antwoord:

Er kan niet exact worden aangegeven wat de meer/minderkosten zijn voor het bestrijden van de eikenprocessierups bij het wel of niet omvormen van de beplantingsvakken. Biodiversiteit draagt zeker bij aan een natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups. De opgedane ervaringen zijn nog te summier om hieraan getallen te koppelen. Wij gaan hiermee aan de slag en houden u op de hoogte van de resultaten.

Pagina 16

Er is allang een bomenrapport gemaakt samen met de oude KOR 2011. Waarom wordt hier niet naar verwezen?

Antwoord:

Binnen de wettelijke kaders wordt verlangd om globaal om de vijf jaar de beleidsnota's te actualiseren. Het rapport uit 2011 is niet meer actueel en aan een nieuw beheerplan wordt momenteel gewerkt.

Pagina 17

Houtwallen, er is nog nooit een potje hiervoor geweest. Ook hier missen wij de optie om te verkopen. Is dit een optie? En zo niet kan men beargumenteren waarom niet?

Antwoord:

In het verleden werd dit onderhoud veelal weggezet bij particulieren of weggezet in de vorm van dorpskracht. Als beloning werd de houtopbrengst verdeeld tegen een kleine vergoeding. In het kader van VCA (veiligheid) en aansprakelijkheid is deze wijze van werken niet langer verantwoord (zie aanspraak SBB ongeval Emmen). Bij ongevallen is de gemeentelijk wettelijk aansprakelijk. Verkoop van houtwallen en -singels is onder voorwaarden altijd een optie.

Pagina 18

Speelplaatsen onderhouden kost veel geld. Eerder al is gesproken over het weghalen, tenzij de betreffende buurtvereniging de speelplaats het onderhoud overneemt. Dit alternatief is nu als optie niet uitgewerkt. Waarom ontbreekt deze?

Antwoord:

Het onderhoud aan speelvoorzieningen wegzetten bij vrijwilligers is geen optie. De risico's zijn te groot en we moeten voldoen aan wettelijke regelgeving (attractiebesluit). Speeltoestellen moeten met regelmaat worden gekeurd en tekortkomingen moeten bij constatering direct worden opgelost. Deze inspecties worden uitgevoerd door specialisten die hiervoor zijn opgeleid. Wij kunnen inwoners niet belasten met deze verantwoordelijkheid.

Pagina 20

Tabel bij jaar 2026, ineens veranderen de exploitatie bedragen, wat gebeurt hier? Hier is geen enkele onderbouwing voor. Klopt het wat hier staat?

8 oktober 2019

5 / 8

Antwoord:

Hier is sprake van een egalisatievoorziening groot onderhoud (art. 44, lid 1, sub c, BBV). Door het instellen van een voorziening groot onderhoud ontstaat voor de exploitatie gelijkblijvende lasten gedurende de looptijd van de voorziening (in dit geval 10 jaar). Het verschil in de onttrekking t.l.v. de voorziening is een andere verdeling van de kosten in de jaren 2026, 2027 en 2028. Voor de benodigde omvang van de voorziening heeft dit geen gevolg (voor de jaarlijkse dotatie ook niet).

Pagina 23

Bij tabel 4 jaar 2028 duikt saldo voorziening bijna naar 0. Wat is hiervoor de verklaring?

Antwoord:

Hier is sprake van een egalisatievoorziening groot onderhoud. Dit betekent dat de voorziening strekt tot een gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. Aangezien de functie van de egalisatievoorziening na de looptijd van het wegenbeheerplan in principe komt te vervallen dient deze aan het eind van de periode nihil te zijn. Wanneer dit niet het geval is zal er namelijk sprake zijn van het oppotten van middelen waarvoor (nog) geen verplichting is. Dit is binnen het wettelijk kader van het BBV niet toegestaan. **NB:** een negatieve voorziening in enig boekjaar is niet toegestaan, tekorten dienen dan aangevuld te worden vanuit de exploitatie!

Technische vragen fractie CDA

Pagina 4

Hier wordt gesproken over de risico's waarmee bedoeld wordt dat we aansprakelijk zijn bij nalatigheid. Hoe is de gemeentelijke aansprakelijkheid geformuleerd of vastgelegd? Is het toetsbaar?

Antwoord:

Het aansprakelijk stellen van de gemeente is bij wet geregeld. In de meeste gevallen betreft het een aansprakelijkheidstelling door achterstallig onderhoud. In hoofdzaak gaat het hierbij om wegen en bomen. In 2018 zijn we 25 keer aansprakelijk gesteld. Wij zijn verzekerd voor aansprakelijkheid met een eigen risico van € 5.000. In 2018 was er sprake van 24 gevallen die onder het eigen risico vielen en 1 geval dat boven dit drempelbedrag uitkwam (lichamelijk letsel).

Pagina 5

Hier wordt de mogelijkheden om te temperen beschreven:

Eerste bullet: "...doodlopende agrarische wegen omvormen..." --> waartoe omvormen ?

Antwoord:

Doodlopende wegen waar geen woningen aan staan of wegen met uitsluitend een agrarische functie kunnen in aanmerking komen om te worden omgevormd tot zandweg. Een voorwaarde hierbij is dat deze wegen aan het einde van de levensduur zijn aangekomen en volledig vervangen moeten worden. Met de omvorming wordt een vervangingsinvestering voorkomen en dus een besparing gerealiseerd. Dergelijke wegen verkeren in een slechte staat van onderhoud waarbij de veiligheid voor de weggebruiker niet meer te garanderen is. Wanneer we dit soort wegen gewoon laten liggen voldoen we niet meer aan onze wettelijke zorgplicht als wegbeheerder.

Tweede bullet: Kunt u een aantal voorbeeldberekeningen laten zien wat de verschillende mogelijkheden voor financiële consequenties of voordelen geeft?

Antwoord:

Als voorbeeld een weg in het buitengebied van een elementverharding. Vanwege het comfort voor fietsers, langere levensduur, en aanleg- en onderhoudskosten heeft een betonverharding de voorkeur. Vervanging van een dergelijke weg (met fundering) kost ca. €83 per m². Omvorming naar een betonweg kost ca. €62,00 m². Dit levert bij de aanleg ca. 25 % besparing op. Daarnaast heeft een betonweg een langere levensduur dan een weg van een elementverharding wat resulteert in lagere onderhoudskosten in de jaren daarna. (onderhoudskosten per jaar per m² voor een elementverharding op fundering €1,12 en een betonverharding €0,63).

Derde bullet suggereert dat er verschil is tussen bestaande niveau "laag" en de nieuwe BrinQ-niveau. Er blijkt nog ruimte om te temperen. Waar of waaraan kunnen we de kwaliteitsniveaus van BrinQ toetsen?

Antwoord:

Voor wegen passen we gedifferentieerd onderhoud toe. Dat wil zeggen een mix van kwaliteitsniveau laag en basis, zoals het de laatste jaren ook gebeurde. Hiermee wordt voldaan aan het technisch minimum op basis van de BrinQ visie. In de toekomst zal de schouw worden uitgevoerd door onze inwoners (stakeholders) op basis en zal er worden getoetst op basis aan de in de visie aangegeven criteria, schoon, heel, veilig en duurzaam.

Vierde bullet: bevat de planning meer fouten of dubbelingen? Hoe kan dit ontstaan?

Antwoord

Om tot een planning en begroting te komen wordt iedere 2 jaar een globale visuele inspectie uitgevoerd. Deze dubbelingen zijn ontstaan doordat er een overlap zat in het moment van inspecteren/plannen en begroten en de voorbereiding/uitvoering van werken en/of projecten waar al budgetten aan gekoppeld waren. In dit geval ging het om 2 wegen.

Pagina 5 :

*"Dit kan een besparing van € 2.251.000 opleveren" .
Graag ontvangen wij de onderbouwing.*

Antwoord:

Besparingen per onderdeel:

- Omvorming van wegen met uitsluitend agrarische functie €666.954
- Omvorming van wegen met een gecombineerde functie €134.262
- Aangepaste onderhoudsmaatregel €983.262
- Overlap in planning/begroting en reeds toegekend of reeds uitgevoerd €466.883

Pagina 5:

*"Daarnaast is gekeken naar wegen die nog kunnen worden uitgesteld"
Welke wegen komen dan in aanmerking voor uitstel?*

8 oktober 2019

7 / 8

Op basis waarvan wordt beslist?

Antwoord

In het wegenbeheerplan wordt 10 jaar vooruit gepland. Hiervan is de eerste 5 jaar op basis van de kwaliteit vanuit de weginspectie, de kwalitatieve planning. De jaren 6 tot en met 10 worden op basis van aanlegjaar (leeftijd) gepland, de cyclische planning. Om deze besparing in beeld te brengen hebben we de wegen die volgens de cyclische planning in aanmerking komen om te worden vervangen kwalitatief tegen het licht gehouden. Op basis hiervan is de inschatting gemaakt dat de vervangingsmaatregel uitgesteld kan worden en buiten de uitvoeringsperiode van dit wegenbeheerplan valt.

Technische vragen fractie Progressief Westerveld:

Vraag 1

Bij BrinQ heeft participatie vanuit burgers plaatsgevonden. De vraag is betreft het voorliggende investeringsprogramma een harde toezegging aan de burgers of valt er met voorgenomen maatregelen te schuiven?

Antwoord

Aan de stakeholders zijn geen harde toezeggingen gedaan (de raad is het bevoegd orgaan) maar er zijn wel verwachtingen gewekt. (o.a. de bijeenkomst in Frederiksoord tussen Stakeholders en gemeenteraad en vaststellen van de visie). Nadat de Visie in maart 2018 door de gemeenteraad is vastgesteld is afgesproken dat eerst het bestuurlijk traject doorlopen zou worden (de visie vertalen naar beheerpakketten en dat de financiële consequenties in beeld brengen). In november staat een bijeenkomst met de stakeholders gepland en worden de resultaten gedeeld en afspraken gemaakt over het vervolgtraject. (schouw, beheerprogramma's etc.)

Vraag 2

Onderhoud van sloten is noodzakelijk omdat bij hevige regenbuien bij 40% van de sloten ernstige hinder kan ontstaan. Is overwogen om deze sloten meer prioriteit te geven bij het onderhoud? Is het denkbaar om, in relatie tot de risico's, met twee of drie categorieën van sloten te werken?

Antwoord

Er wordt al gewerkt met twee categorieën sloten te weten schouwsloten en overige sloten. In totaal beheren wij 581 km sloot

Vraag 3

Bij onderhoud van houtwallen en singels wordt overwogen om vrijwilligers in te schakelen. De gemeente kan dit aantrekkelijker maken door het gekapte hout als stookhout te verdelen onder deze vrijwilligers. Wat is uw visie hierop?

Antwoord:

In het verleden werd onderhoud weggezet bij particulieren of in de vorm van dorpskracht (samen met Landschapsbeheer Drenthe). Als beloning werd de houtopbrengst verdeeld. In het kader van VCA (veiligheid) en aansprakelijkheid is deze wijze van werken niet langer verantwoord (zie aanspraak SBB ongeval Emmen). Bij ongevallen is de gemeentelijk wettelijk aansprakelijk indien

vrijwilligers niet voldoen aan de wettelijke opleidingseisen. Verkoop van houtwallen en -singels is onder voorwaarden altijd een optie.

Vraag 4

Aansprakelijkheid: hier en daar in de nota wordt het aansprakelijk stellen van de gemeente in geval van schade of letsel t.g.v. achterstallig onderhoud in de openbare ruimte? Hoe vaak per jaar ontvangt de gemeente zo 'n aansprakelijkheidsstelling? Hoe worden deze afgehandeld? (bemiddeling of rechtszaak?) Is de gemeente hiervoor verzekerd?

Antwoord

Het aansprakelijk stellen van de gemeente is bij wet geregeld. In de meeste gevallen betreft het een aansprakelijk stellen door achterstallig onderhoud. In hoofdzaak gaat het hierbij om wegen en bomen. In 2018 zijn we 25 keer aansprakelijk gesteld. Wij zijn verzekerd voor aansprakelijkheid met een eigen risico van € 5.000. In 2018 was er sprake van 24 gevallen die onder het eigen risico vielen en 1 geval dat boven dit drempelbedrag uitkwam (lichamelijk letsel).

Vraag 5

Besparingsopties onderhoudskosten wegen: op pag 22 worden een aantal opties genoemd. Betreft dit een ruwe schatting of is een reeds uitgewerkt scenario?

Antwoord:

In het wegenbeheerplan wordt 10 jaar vooruit gepland. Hiervan is de eerste 5 jaar op basis van de kwaliteit vanuit de weginspectie, de kwalitatieve planning. De jaren 6 tot en met 10 worden op basis van aanlegjaar (leeftijd) gepland, de cyclische planning. Om deze besparing in beeld te brengen hebben we de wegen die volgens de cyclische planning in aanmerking komen om te worden vervangen kwalitatief tegen het licht gehouden. Op basis hiervan is de inschatting gemaakt dat de vervangingsmaatregel uitgesteld kan worden en buiten de uitvoeringsperiode van dit wegenbeheerplan valt.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders,

H. Doeven,
Wethouder Openbare Ruimte